

Z historii Sodalicyj Związkowych.

Uwaga: Pod tym tytułem zaczęliśmy drukować szkice historyczne naszych Sodalicyj. Pierwszy był zawarty w opisie 25-lecia Sodalicyj kaliskiej. (Dwór Marji, maj 1930), drugi Sodalicyj kieleckiej, trzeci Sodalicyj sandomierskiej (Dwór Marji, sierpień 1930). W niniejszym numerze podujemy szkic czwarty. Niechże to zachęci i inne Sodalicje związkowe do przysłania dalszych szkiców historycznych.

4. Sodalicja Pań Wiejskich Ziemi Lubelskiej.

Powstanie Sodalicyj Pań Ziemi Lubelskiej — tej ziemi specjalnie rusyfikowanej — gniebionej — posiadającej inne prawa jak reszta zaboru — sroższe i głównie w religię katolicką godzące *jest zasługą* ś. p. Aleksandry Russanowskiej. — Ona to, Kochając gorąco Matkę Najświętszą i mając prawdziwe, dobrze zrozumiane uniłowanie dworu polskiego — pragnęła gorąco, by życie sodalicyjne opromieniło i podniosło duchowo każdy z tych dworów — rozniecając w każdym na nowo dawne ognisko kultu Marji!

W r. 1920 przy niedawno zaprowadzonej w Lublinie Sodalicyj Pań Miejskich, której Moderatorem był ś. p. Ojciec Józef Mieloch a Prezydentką p. Teresa Rostworowska, utworzyła Pani Russanowska sekcję Pań Wiejskich, której sama była przewodniczką. Rozumiejąc dobrze, iż praca na wsi wymaga innego kierunku i oddzielnych zebrań, a przede wszystkim przygotowania, przez dwa lata gromadziła Sodaliski Wiejskie i zaznajamiała je z nowymi zadaniami, jakie je w wolnej Ojczyźnie czekają. Wiedząc zaś, że światło Boże nad wszystko jest potrzebniejsze, urządziła w roku 1922 u siebie w Kłodnicy pierwsze rekolekcje dla Pań pod kierunkiem ś. p. *Ojca Henryka Haducha*. Było wtedy 16 sodalisek i 4 aspirantki a żadna z nich nigdy nie zapomni tych nauk, które jakby otworzyły im oczy na świat Boży, kierowany ręką najlepszego choć czasem karcącego Ojca! — Z grupy tych, które odbyły owe w ich życiu przełomowe rekolekcje — powstał gorliwy zastęp towarzyszek pracy nieodżałowanej Prezydentki pani Russanowskiej, obranej na to stanowisko na zebraniu po rekolekcjach. Na tem zebraniu z Sekcji Pań Wiejskich, powstała przy kościele OO. Jezuitów w Lublinie Sodalicja pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej i Błogosł. Andrzeja Boboli — agregowana do Prima Primaria w Rzymie dnia 4-go listopada 1922 roku. Moderatorem mianowany został przez Przewiel. Ojca Prowincjała Sopucha T. J. ś. p. O. Henryk Haduch, ten wielki czciciel Marji, tak gorąco poświęcający się pracy szerzenia Jej czci w całej Polsce. — Od roku więc 1922-go Sodalicja Pań Wiejskich Ziemi Lubelskiej rozpoczęła swe istnienie samodzielne. Obrano Wydział z siedmiu osób, pod kierunkiem p. Russanowskiej, która trzykrotnie jednomyślnie wybierana, przewodniczyła Sodalicyj do końca życia (7. III. 1930) i można o niej powiedzieć słowami Chrystusa, że »za przyjaciół swe oddała duszę swoją«. Pomimo ciężkiej choroby, świeciła przykładem gorliwości w spełnianiu wszelkich obowiązków, zachęcała, zagrzewała, otaczała takim serdecznym ciepłem swoje »drogie panie«, nad któremi czuwała tak, jak nad rodzonemi córkami

niejedna matka nie czuwa, a okazywała tyle serca, że pamięć jej zawsze żyć między nami będzie a wola jej i kierunek nadany Sodalicyj pozostanie rozkazem. Kierowała nami mądrze i miała dar Boży wyczuwania tych spraw, które najwięcej potrzebowały pomocy: *Praca nad nauczycielstwem, urządzanie rekolekcji dla młodzieży-maturzystów, aby z Bogiem szli w życie, rekolekcje dla nauczycielek, dla służby dworskiej, szerzenie dobrych pism i książek, popieranie misyj, pogłębianie wyrobienia własnych dusz, częste zbliżanie się do Stołu Pańskiego, wystrzeganie się towarzystwa gorszyieli i praca dla ubogiego Chrystusa w biednych kościołach*, oto główne drogowskazy postawione przez nią Sodalicyj naszej. Miłość bliźniego, stosowana najpierw w gronie sodalicyjnym, wytworzyła między nami serdeczność prawdziwie siostrzaną.

Zebrania ogólne miałyśmy rocznie trzy. Dwa z nich t. j. wiosenne i jesienne (po rekolekcjach) odbywały się początkowo w Kłodnicy — trzecie zimowe, zawsze w Lublinie u SS. Urszulanek. Każde poprzedzone zebraniem Wydziału. Ze względu na zły stan dróg, przeniesiono do Lublina już od roku 1925-go nie tylko zebrania ogólne ale i częściowe, które zrazu odbywały się w różnych dworach nieraz z wielkimi trudnościami. Obecnie od października do maja odbywają się zebrania w Lublinie u SS. Urszulanek w pierwsze piątki miesiąca. Rozpoczynają się Mszą św. i wspólną Komunią św., poczem następuje zebranie i śniadanie, zazwyczaj u której z Pań, mających mieszkanie w Lublinie — a czasem u SS. Urszulanek serdecznie nam zawsze w każdym poczynaniu pomagających. Rozpoczyna zebrania O. Moderator krótką modlitwą, następnie, po przeczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania i jednego rozdziału z Naśladowania Chrystusa oraz ze Statutu. — Ojciec zabiera znowu głos i w odpowiedniej nauce zaznaja nam z życiem Kościoła, wołą Ojca św., tłumaczy najbliższą uroczystość, daje wyjaśnienia i odpowiedzi na pytania nadsyłane. — Jedna z pań odczytuje swój referat, przygotowany według planu, ułożonego na cały rok zgóry, a po odczytaniu komunikatów Wydziału kończymy zebranie modlitwą. Te zebrania częściowe mają dla naszego życia Sodalicyjnego wielką wagę — a nauki O. Moderadora najlepiej kierują naszym rozwojem duchowym. Do czasu urządzenia seryj stałych z dzieł naszej biblioteki odbywała się po zebraniu zamiana książek.

Sodalicja nasza ma *dwie główne sekcje: Eucharystyczną i Misyjną*. Sekcja Eucharystyczna została związana zaraz po utworzeniu samodzielnej naszej Sodalicyj — Sekcja Misyjna powstała dopiero na zebraniu ogólnem w r. 1927.

Sekcja Eucharystyczna, obejmując wszystko, co się odnosi do chwały Bożej, uczczenia Zbawiciela utajonego w Najśw. Sakramencie ma wielkie zadanie, lecz jest sekcją niesłychanie trudną do zorganizowania w Sodalicyjach wiejskich. Nie mogąc — jak w mieście — zgrupować Sodalisek we wspólnych nabożeństwach, musi zadanie swoje zwrócić na rozgrzanie ich serc — podniesienie uczuć miłości Bożej tak, by